25 плюс

№4
(35)
грудень
-2012

Ключем до знань відкриємо майбутнє!

З новим 2013 роком!

с.3

БУТИ КРАЩИМИ - ПРЕСТИЖНО!

(Репортаж із Дня Навпаки, або Дня місцевого самоврядування — с.5-6)

с.7

с.9

Орган учнівського самоврядування ВПУ №25

Громадяни Учнівської Республіки стають громадянами держави

Восени 2012 року училищу виповнилося двадцять п'ять років. Які ми сьогодні, що ще можна зробити для подальшого удосконалення? Парламент Республіки, служба соціального опитування організували опитування учнівського колективу та педагогів.

Цілком зрозуміло, що найкращою, сучаснішою формою опитування є референдум. Традиція проведення референдуму разом з таємним голосуванням на виборах керівництва Республіки була реалізована 26 жовтня 2012 року, в день виборів президента Учнівської республіки.

Училищні вибори, референдум, можливо, показали приклад, як потрібно проводити такі важливі, відповідальні заходи. На відміну від виборів, які проводились у жовтні до Верховної Ради.

* * *

472 учні чесно висловили свою думку з усіх п'ятьох питань. Передусім, учнівському активу цікавими були відповіді щодо ролі учнівського самоврядування в організації училищного життя. Порівняно з минулим опитуванням (65,5% «так») **нинішні 85%** «так» говорять про зростаючу ефективність роботи Республіки. Разом з тим, **11,2% «ні»** підтверджують, що не всі резерви активності у позанавчальній діяльності учнів використовуються комітетами парламенту.

Щодо питання відповідності навчально-матеріальної бази училища і педагогічних кадрів. Перед нами постало питання: чи доцільно об'єднувати питання про кадри і базу? Було вирішено отримати від учнів оціночні відповіді про загальний стан навчально-виховного процесу училища. З цього питання **73,7% «так, задовольняє» і 12,3% «ні».**

Майже не відрізняються від попередніх відповіді на питання, чи об'єктивно оцінюються знання учнів: **84% - «так», 11% - «ні».**

«Стосунки між учнями і педагогами – партнерські?»

Парламент республіки запрошував і педагогів прийняти участь у опитуванні. Зрозуміло, що під час голосування вони проводили уроки, і не кожен зміг дати відповіді на питання, та все ж дуже малий відсоток педагогів взяв участь у референдумі.

Разом з тим на питання, чи є ми — учні і педагоги — партнерами, відповіло **«ні» лише 10,3%.**

Найбільший відсоток бажаючих працювати за освоєною професією, **вагомі «так» - 87,3% проти «ні» - 9,9%.** Але не можна нехтувати останньою цифрою. Чому все ж стільки учнів, яких не приваблює набута професія? При всіх непоганих оцінках (порівняно зі ставленням учнів минулих років до таких самих питань) в 2013 році є над чим працювати... Є теми для роздумів, теми для газетних публікацій, радіорепортажів. Є задоволення від того, що ми вміємо демократично вирішувати наші проблемні питання, що ми сьогодні вчимося бути громадянами у своїй учнівській Республіці, а завтра будемо справжніми громадянами рідної країни. І робити її майбутнє кращим.

P.S. В бюлетенях референдуму була графа «Яких заходів потрібно вжити, щоб вирішити ці та інші питання?» Ми публікуємо деякі пропозиції. А у вас є побажання щодо життя-буття ВПУ №25 у цьому році?

Я хочу, щоб…

...до нас, учнів, завжди прислухалися;

...нам підвищили стипендію;

...ми обрали правильного президента, який вирішить ці питання;

...у п'ятницю уроки були по 30 хвилин;

...покращили меню їдальні;

...було більше концертів і КВК;

...у нас поставили банкомат;

...спортивні нагороди розташували в холі;

...поставили більше турніків і збудували луна-парк;

...у гуртожиток пускали не після 20.00, а після 20.20;

...ми більше замислювались над своїми помилками;

...п'ятницю зробили вихідним;

...усі працювали разом і зібрано.

Оксана ГЛЕГА,
голова лічильної комісії.

СПРАВЖНЄ свято професіоналів

На початку листопада в міському Будинку культури проходив обласний профорієнтаційний захід - конкурс агітбригад «Моя професія – моя гордість» (серед команд учнівської молоді професійно-технічних навчальних закладів міста Хмельницького). Наша команда під назвою «Палітра» посіла у ньому почесне ПЕРШЕ місце.

Підготовкою команди займалась художній керівник училища Тетяна Вікторівна Пристинська, музичним оформленням – Станіслав Петрович Кравчук (керівник музичних гуртків). До складу «Палітри» увійшли учні різних груп і курсів, але, здебільшого, майбутні живописці та оформлювачі – **Єлизавета Юрчук (гр.21) – капітан команди, Аліна Левчинська (гр.21), Альона Муріна (гр.1Д), Юрій Присяжнюк (гр.1Д), Зоряна Васютинська (гр.1Д), Олександр Суліма (гр.21), Богдана Гаврюшина (гр.33), Вадим Акімов (гр.2К), Максим Коваль (гр.16), Андрій Таранціца (гр.11), Оксана Шатковська (гр.33), Віталій Зарічний (гр.21), Євген Рибак (гр.32) та Влад Маковський (гр.21).**

Щиро вітаємо команду -переможницю!

Фінал конкурсу відбувся наприкінці листопада у великому залі обласної філармонії. Із тридцяти професійно-технічних навчальних закладів нашої області у фінал увійшли чотири команди, які отримали перші місця в півфіналах (в тому числі, й наша «Палітра»), а також дві команди, котрі посіли друге місце. Командам вдалося створити справжнє свято.

Цікаві та змістовні виступи, веселі жарти, море позитиву та гарний настрій учасників вразили шановне журі.

У конкурсі переможених не було. Адже головний здобуток – це нові знання та новий цікавий досвід, що додав впевненості у своїх силах та допоміг успішній професійній самореалізації. Всі фіналісти конкурсу отримали дипломи, призи від обласної служби зайнятості та схвальні відгуки від організаторів та глядачів.

В.І.ВАРЦАБА,
заступник директора
з виховної роботи.

Скажемо СНІДу — НІ

Напередодні дня боротьби зі СНІДом у ВПУ №25 було проведено ряд тренінгів під гаслом «ВІЛ/СНІД: передбачити, уникнути, не захворіти».

Світлана Сергіївна Дячок, наш соціальний педагог, і майстер виробничого навчання Ганна Володимирівна Пилипчук розповіли про теорію походження ВІЛ/СНІД, вказали на шляхи його уникнення, організували тренінгові вправи. Разом ми переглянули фільм із даного питання…

На жаль, проблема поширення цієї епідемії залишається актуальною. Адже Україна посідає перше місце в Європі за швидкістю розповсюдження ВІЛ-інфекції. Усі ми думаємо, що це нас не стосується і самі не захворіємо, бо ведемо здоровий спосіб життя. Але.. Береженого Бог береже.

Чи можемо ми вберегтись від СНІДу? Звичайно. Наші знання допоможуть зупинити цю інфекцію. В світі найнебезпечніший шлях зараження – статевий, у нас в державі – через кров.

Давайте пригадаємо, коли може бути контакт з кров'ю іншої людини? Так, лікарня, перукарня, салон краси. Тому ми всі повинні вимагати, щоб маніпуляції проводили або одноразовими інструментами, або ми повинні точно знати, що їх дезінфікували.

В Україні дуже багато ВІЛ-інфікованих серед наркоманів, адже одним шприцом користується багато людей. Тому завжди уникайте можливості чіпати використані шприци — у їхніх голках вірус зберігається більше трьох місяців. А раптом, боронь Боже, ви вкололися?

Щодня ми спілкуємося, працюємо, навчаємося, займаємося спортом разом з багатьма людьми. Серед них можуть бути інфіковані. Зважаючи, що досі не розроблено вакцини, здатної захистити від ВІЛ, та й ліків проти СНІДу, деякі люди дуже бояться зараження. Цей страх є перебільшеним. Так, СНІД – це невиліковна хвороба, але захиститися від неї досить просто.

А для цього потрібно пам'ятати, що…

- за одним лише зовнішнім виглядом не можна визначити, що людина ВІЛ-інфікована;
- збудником СНІДу є вірус імунодефіциту людини;
- лише аналіз крові може показати, що людина ВІЛ-інфікована;
- не можна захворіти, якщо потримати хворого за руку;
- на сьогодні, на жаль, ліків від СНІДу не існує;
- ВІЛ може передаватись під час статевих контактів;
- ВІЛ може передаватись під час переливання крові;
- **нині у світі живуть понад 40 мільйонів ВІЛ-інфікованих, приблизно половина з них молодь до 25 років. Майже 60 тисяч інфікованих — у нас на Україні (за неофіційною інформацією 400 тисяч). Серед них постійно зростає частка неповнолітніх.** Хіба не привід нам замислитись?

Учні групи №33,1С.

Бути кращими — престижно

7 грудня у ВПУ-25 відбувся День місцевого (учнівського) самоврядування

Учнівський актив разом із адміністрацією навчального закладу напередодні заходу обговорив і погодив план дій «Дня навпаки», як його ще іменують. Викладачі, майстри виробничого навчання та інші працівники в цей день надали можливість кращим учням спробувати себе в їх ролі.

Учнівський президент Влад Сторожук дякував адміністрації училища за передачу в цей день влади учням, просив підтримати головних учасників «Дня навпаки». До слова, Влад у цей день був дублером директора — Олега Олександровича Гаврилюка, а члени парламенту Республіки його заступниками. Під оплески присутніх та дзвоник початку занять, право подати який надано переможниці конкурсу у номінації «Кращий у навчанні» Тані Нестерук, учні та їх наставники пішли на заняття.

У День місцевого самоврядування на великій перерві було проведено «Дископерерву», де була музика, танці, а учні, які брали участь у конкурсі на тему «Що ти знаєш про обов'язки та права педагогів?», отримали призи.

...Захід вдався. І під час нього дублери зрозуміли, яка нелегка праця у наших інженерно-педагогічних працівників.

Ученици першого курсу, були дублерами Л.І.РОМАНОВОЇ, бібліотекаря

Людмила Іонівна Романова — бібліотекар із багаторічним стажем. А ще вона дуже любить спілкуватися з нами, учнями, завжди знайде підхід до кожного. Людмила Іонівна вважає, що учні й викладачі училища — партнери. І додає: «Вчитель, якщо він любить свою роботу, не повинен бути вищим за учня. Але й учні зараз відрізняються від тих, які закінчили училище ще кілька років тому, своєю сучасністю. Вони дуже активні і не бояться висловлювати свою думку».

Влад СТОРОЖУК, був дублером О.О.Гаврилюка, директора училища:

В той день я мав змогу не лише дізнатись про обов'язки директора, а й проаналізувати разом з ним декілька питань референдуму.

- Олеже Олександровичу, що найголовніше у Вашій посаді?

- Головне — щоб вам було в училищі затишно і ви хотіли навчатися.

- Якими ви бачите стосунки між керівником та учнями?

- На жаль, поки що вони не дуже партнерські. Через те, що учні вважають себе дорослими і хочуть тих оцінок, на які, вони, на жаль, не заслуговують.

- Як Ви вважаєте, знання учнів оцінюються об'єктивно?

- Насамперед, усе залежить від самого учня. Адже його характер значно впливає і на оцінку, і на ставлення викладача до нього. Виходить так, що деякі учні встигають виконувати всі уроки, а деяким це зробити важко. Тоді й стосунки між учнями і викладачами стають, так би мовити, напруженими.

- Як Ви гадаєте, чому не всі бажають працювати за обраним фахом?

- Звісно, є учні, які не будуть у майбутньому працювати за обраною професією. Адже деякі із них прийшли сюди не за своїм бажанням, а за порадою знайомих… Буває, що на вступі до нашого училища наполягли батьки.

- Олеже Олександровичу, якими Ви бачите нас, сучасних учнів?

- До всіх учнів я ставлюся так, як хотів би, щоб вони ставились до мене. Але коли учні нехтують моєю увагою до них, я, на жаль, вимушений приймати певні рішення щодо їх поведінки.

Бути кращими — престижно

Ольга КОВАЛЬ, була дублером Т.Г.Мар'янич, методиста, викладача фізики:

На моє запитання, що входить до обов'язків методиста, Тетяна Григорівна відповіла так:

— Безпосередньо до моїх обов'язків входить допомога педагогам училища — в проведенні уроків, виховних годин, позаурочних заходів.. Тому зранку я приходжу і планую свою роботу: що потрібно зробити терміново, кому про що сьогодні нагадати, що маю перевірити. Крім того, майже кожен день я маю по одному, по два уроки, тому робочий час спливає для мене, як мить. Іноді навіть доводиться затримуватись на роботі.

Стосунки між нашими учнями і керівниками, на думку нашого методиста, партнерські. Кожен учень відчуває, що адміністрація бачить в ньому особистість, намагається збагатити кожного з них знаннями й навичками. Які, повірте, дуже знадобляться в сучасному світі.

Я поцікавилась і тим, чи відрізняються учні ВПУ минулих років від сьогоднішніх.

— Можливо, хтось і буде ображатись, — каже Тетяна Григорівна, — але бажання навчатись в колишніх учнів було більше. Тому бажаю вам не зупинятись на досягнутому, постійно йти вперед, вивчати досвід учнівського самоврядування у інших країнах. Ну і, звісно, здоров'я, успіхів. Досягайте у житті поставленої мети, запалюйте своїм прикладом вогник в очах інших учнів. І пам'ятайте слова Роберта Кійосакі: «***Людське життя — це боротьба між неуцтвом та обізнаністю, просвітленням. Щойно людина припиняє шукати інформацію і знання для себе, то потрапляє в тенета неуцтва***».

Замислимося?

Анкета: моє ставлення до шкідливих звичок

Останніми роками суспільство все більше занепокоєне поширенням тенденцій до вживання алкоголю, тютюну, наркотиків серед молоді. Разом з тим усіх турбує поширення захворювань серед дітей та молоді шкільного віку. Практика показує, що на сучасному етапі спостерігається зниження рухової активності школярів та кількості дітей, які залучені до усіх форм фізичної культури. Тому в стінах нашого навчального закладу було проведене анонімне анкетування серед учнів І курсу на предмет їхнього ставлення до шкідливих звичок. У ньому взяли участь 129 першокурсників. Анкета складалась з відкритих запитань, а саме…

*** Коли ти вперше спробував (ла) цигарку?**
Пробували, але не палять зараз — 49,6%
Ніколи не пробували — 23,2%
У старших класах — 13,9%
У середніх класах — 10,8%
У початкових класах — 5,4%
У дошкільному віці — 0,7%

*** Коли ти вперше спробував (ла) спиртне?**
Пробували, але не вживають — 44,9%
У старших класах —25,5%
У середніх класах — 20,9%
У початкових класах — 3,8%
У дошкільному віці — 3,8%

*** Чи пробував (ла) наркотики?**
Не пробував (ла) - 97,6%
Пробував (ла) - 2,3%

*** Маєш знайомих, які вживають наркотики?**
Ні — 86% Так — 13,9%

*** Наркотики — це…**
Смертельно небезпечно — 87,5%
Шкідливо — 20,9%
Корисно — 1,5%
Необхідно, модно, класно — по 0,7%

***Я веду абсолютно здоровий спосіб життя.**
Так — 61,2% Ні — 40,3%

Ось такі цифри. Висновки — за вами.

С.С.ДЯЧОК, соціальний педагог.

ВПУ-25 має талант. І це справді так…

У листопаді-грудні в нашому училищі проводився конкурс художньої самодіяльності «ВПУ-25 має талант» серед навчальних груп у такому форматі - «Вірш», «Пісня», «Сценка», «Танок» і номер оригінального жанру.

Всі групи дуже творчо, з великим ентузіазмом готували свої виступи та здивували глядачів різноманітністю жанрів, оригінальністю, артистизмом. Кожен виступ був цікавим по-своєму і дарував позитивні емоції, чудовий настрій та приємне спілкування. Окрім учнів, активну участь в підготовці номерів взяли керівники груп (приміром, Ганна Олексіївна Мельничук зворушливо читала рядки віршів, а Лілія Василівна Шатковська здивувала майстерністю народного танцю).

Хоча членам журі і глядачам припали до вподоби усі виступи, перевагу віддали тим, хто виступав першими та виконав усі умови конкурсу. Так, серед груп на базі 9 класів перше місце посіла група №11 (організатор Олена Пасмурцева), друге призове місце поділили між собою група №21 (організатор Дарина Семенюк) і група №33 (організатор Богдана Гаврюшина), третє дісталося групі №16 (організатор Діана Семко).

А серед груп на базі 11 класів перше місце посіла група №2-К

(організатор Вадим Акімов), режисер-постановник - Наталія Сергіївна Салабай. З відривом всього у два бали на друге призове місце вийшла група №1-К, підготовкою якої займалась Оксана Сергіївна Присяжнюк, третіми були артисти з групи №2-С (кл.керівник Лілія Анатоліївна Фурман).

Також грамоти отримали учні, які здобули призові місця у різних номінаціях. Так, **«Відкриттям року» стали Юрій Худий (гр.16) та Анастасія Ямборко (гр.11), «Майстрами перевтілення» - Вікторія Князь (гр.2-С), Дмитро Чорномазюк (гр.22), Ігор Корсаков (гр.16).**

У номінації **«Акторська майстерність» перемогли Альона Муріна (гр.1-Д), Юрій Мацола (гр.2-С);**

*** «Майстер пародії» - Богдан Демчук (гр.3-С);**

*** «Танцювальна композиція» - Оксана Шатковська (гр.33) і Павло Борецький (гр.1-К) ;**

*** «Авторський вірш» - Аліна Скубеник (гр.21);**

*** «Авторська пісня» - Вікторія Бондар (гр.1-С).**

Глядацькі симпатії дістались учням групи №1-К за номер «Бойовий козацький гопак» та групі №3-С за жартівливий танок. У номінації «Оригінальний жанр» перемогли учні групи №2-С (спортивний батл). Дякую всім, хто брав участь у цьому святі талантів, бажаю успіхів, творчого натхнення і побільше нових приємних вражень!

Т.В.ПРИСТИНСЬКА,
художній керівник.

Кохання привселюдно… для двох

(роздуми нашої старшокурсниці)

Протягом останніх двох місяців, я (і всі, хто навчається, працює в училищі) спостерігають дві парочки, що постійно цілуються. І роблять вони це так захоплено, що мені робиться якось незручно. Ловлю себе на думці, що вже перетворилась на бабу-буркотунку (хоча мені ще зарано). Але ж хтось явно переплутав наш навчальний заклад зі своєю спальнею…

Розумію, для закоханих весь світ перестає існувати, і хочеться просто не відриватися одне від одного. Нема бажання когось тут повчати, засуджувати — кожен має право поводитися так, як він вважає за потрібне. Але усе ж таки я проти привселюдного кохання.

Бо воно уявляється мені таємницею двох людей. Чимось чарівним, особливим, тим, що повинно бути між двома і ніхто сторонній цієї таємниці не повинен знати. Ось чому найбільше, що ми можемо дозволити на людях — це легкий, дружній поцілунок при зустрічі чи на прощання. А все найцікавіше має відбуватись за зачиненими дверима.

* * *

І навіщо захоплено цілуватися у всіх на видноті, якщо своє кохання можна висловити одним лише поглядом? Навіщо виставляти всюди спільне фото, якщо ви і так знаєте, що разом? І навіщо писати на асфальті, стінах зізнання в коханні, якщо найкраща демонстрація ваших почуттів — це турбота і уважне ставлення одне до одного? А цього аж ніяк не намалюєш.

Здається, наші парочки, які привертають увагу публіки, просто хочуть довести, що вони справді кохають одне одного. Але кому потрібні такі докази? Справжнім закоханим? А, може, самим собі? Є думка, що не потрібно боятись висловлювати себе і свої почуття, що така смілива поведінка на публіці діє на стосунки тільки позитивно — це така собі «встряска» і навіть адреналін. Не знаю, як хлопцям такий адреналін, все може бути, але як ми, дівчата, дозволяємо їм привселюдно з нами виробляти, що захочеться, на очах друзів, педагогів? Про яку дівочу цнотливість, гордість може йтися?

Як на мене, значно приємніше, коли мій хлопець, зустрівши мене, не зацілує з ніг до голови, а швидше забере із моїх рук сумку (хай навіть не таку важку). А для гарячих поцілунків ми знайдемо краще місце, аніж хол училища. А ви як думаєте — чи потрібне нам таке кохання напоказ?

***P.S.** До речі, нещодавно я бачила одну нашу випускницю — разом із хлопцем. Але чомусь не з тим, з ким вона щодня палко цілувалась попід вікнами училищного гуртожитку.*

Галина БРОШНЕВСЬКА.

На крилах творчості

Анна ТРЕМБАЧ,
редактор «25 ПЛЮС»

Так мало дней, когда ты счастлив,
Так много их, когда грустишь.
И в ночь, когда все свечи гаснут,
Ты опять, опять не спишь.
И тут вдруг сердце застучало,
Так ярко вспыхнула звезда.

И ты поймёшь, что в жизни мало,
Мало счастья – ерунда?
Тебе так хочется всем верить,
Но можно ли отдать себя?
Тому, кто жизнь твою изменит,
И скажет нежно: «Ты моя».
В твоей душе горит огонь,
И сердце рвёт на части.
Когда любимый даст свою
ладонь,
Тогда уйдут твои ненастья.
Твои желанья не пусты,
И ты сама ранима.
И есть ведь тот, кто сжёт мосты,
Но всё ж любовь проходит мимо.
Пусть будет страх, страданья,
Но ты же сильная, пойми.
А остались лишь воспоминанья,
О лучшем Бога ты моли.
А тот, кто любит - не уйдёт,
Кому нужна - вернётся.
Из всех печалей украдёт,
И сладко улыбнётся…

Не бійтеся розкривати свої здібності

Чи знаєте ви, що у ВПУ-25 є багато талантів? Але не всі вони розкриті… Бо дехто хоче, щоб про нього усі знали, а дехто так і залишається наодинці зі своїми здібностями. Я поспілкувалася із першокурсницею Галею СЕМЕНЮК (гр.№11), яка має талант до віршів й малювання і хоче поділитися ним з усіма.

- Галю, ти навчаєшся на живописця і тобі це подобається. А коли ти зрозуміла, що хочеш саме ту професію, яку обрала?

- Любов до малювання у мене народилась десь у чотири-п'ять років. Тому я із раннього дитинства знала, ким хочу бути. А професія живописця мені дуже подобається, і я із задоволенням навчаюся. Мій улюблений викладач — Шаля Любов Анатоліївна.

- А якою технікою тобі подобається малювати?

- Яка техніка мені найбільше подобається, я не можу відповісти — вони усі оригінальні. Скажемо так, мені подобається творити всіма техніками.

- Я чула, що ти, до того ж, пишеш вірші (один із них навіть був опублікований в нашій газеті). Хотіла б запитати, чи давно ти їх пишеш і на які теми в тебе віршів найбільше?

- Я пишу вірші і малюю з задоволенням і роблю це у свій вільний час. І хоч вільного часу в мене не так багато, але я все ж знаходжу для цього пару хвилин. Вірші я почала складати у сім років. Тоді я ще була у першому класі, і не всі літери знала, але вже написала вірш «Весна». Щоправда, я його не пам'ятаю, але там були слова «ластівки» і «перші квіти-підсніжники». А вірші я пишу, в основному, на патріотичну тему.

- Цікаво, чи не плануєш ти випустиш свою збірку?

- Звичайно, я буду писати вірші — ще цікавіші і захоплюючі, а моя збірка під назвою «Я одна така на світі, єдина» з'явиться у найближчі місяці. Ілюстрації до збірки я створю сама — я ж майбутній художник!

- І наостанок, що б ти побажала читачам нашої газети?

- По-перше, це здоров'я, щастя, бо тоді ви будете найщасливіші. А ще мені хотілося б сказати: «Не бійтеся експериментувати, відкривайте в собі нові таланти. Адже у кожної людини є свій неповторний талант, потрібно лише його розвивати».

Розмовляла Марія ТАРНАВСЬКА.

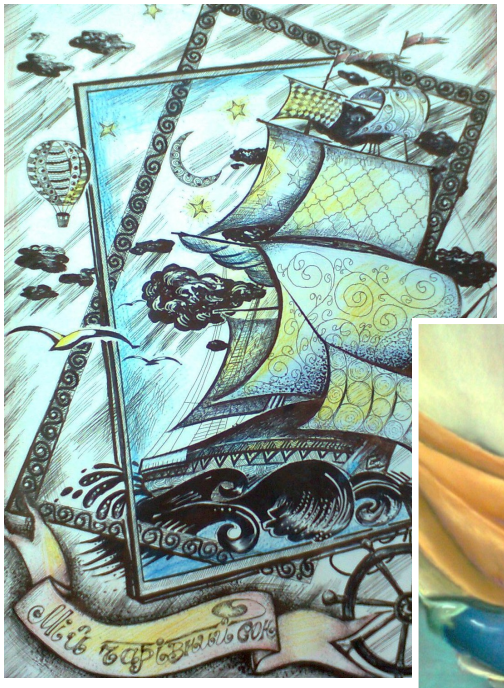

Мій чарівний сон.

Сусідський кіт.

Натюрморт з грядки *(роботи Г.СЕМЕНЮК).*

Удачі всім у НОВОМУ році!

Редактор:
Анна ТРЕМБАЧ
Над номером працювали:
О.ГЛЕГА, В.СТОРОЖУК, О.КОВАЛЬ, Г.БРОШНЕВСЬКА, Г.СЕМЕНЮК.
Адміністратор сайту:
Максим СЕРДЕГА

Вище професійне училище №25

Адреса: м. Хмельницький, Проспект Миру, 61/3 Телефон: 74-24-27
Сайт: www.vpu25.km.ua/25plus.php
Ел.пошта: gazeta-25plus@yandex.ua

Редактор-консультант:
Олена ЛИСА

Консультанти з питань інформації:
Валерій МАРЦЕНЮК, Людмила РОМАНОВА

Обкладинка:
Галина СЕМЕНЮК